

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Предмет: Извештај Комисије са предлогом за избор у звање и на радно место ванредног професора за ужу научну област **Германистика**, предмет **Историја немачког језика**

I Подаци о Комисији за припрему реферата

Изборно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду је на VIII редовној електронској седници, одржаној 27. јуна 2022. године, донело Одлуку бр. 2308/1 о именовању Комисије за припрему реферата о кандидатима који су се пријавили на конкурс за избор у звање и на радно место ванредног професора за ужу научну област Германистика, предмет Историја немачког језика. Наведеном Одлуком у Комисију за припрему реферата о пријављеним кандидатима су именоване:

др Смиља Срдић, председник Комисије, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду за ужу научну област Германистика, предмети Историја немачког језика и Немачки језик, датум избора: 18. 12. 2007. године

др Анете (Annette) Ђуровић, члан, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду за ужу научну област Германистика, предмети Немачки језик, датум избора: 7. 12. 2016. године

др Емилија Бојковска, члан, редовни професор Филолошког факултета „Блаже Конески“ Универзитета „Св. Ђиријо и Методије“ у Скопљу за ужу научну област Германистика, предмети Историја немачког језика, Компаративна лингвистика, Транслатологија и Граматика, датум избора у звање (други потврђени избор у звање редовног професора): 31. 1. 2017. године

II Подаци о конкурсу

Конкурс за избор у звање и на радно место ванредног професора за ужу научну област Германистика, предмет Историја немачког језика, објављен је у листу Националне службе за запошљавање „Послови“ бр. 994-995 дана 6. 7. 2022. године.

III Број пријављених кандидата

На наведени конкурс пријавио се **један кандидат**, др Бранислав Ивановић, ванредни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду за ужу научну област Германистика, предмет Историја немачког језика.

У складу са чланом 110. Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, чланом 12 и чланом 13, ст. 1. Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду бр. 61212-1960/1-22 од 18. 5. 2022. Изборном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

А. Приложена документација

Уз пријаву на расписани конкурс од 11. 7. 2022. године за избор у звање и на радно место ванредног професора за ужу научну област Германистика, предмет Историја немачког језика, кандидат др Бранислав Ивановић је предао сву релевантну документацију: биографију, Извод из матичне књиге рођених, Уверење о држављанству Републике Србије, Образац 5, оверену фотокопију дипломе о завршеним основним студијама, оверену фотокопију дипломе о завршеним магистарским студијама, оверену фотокопију дипломе о одбрањеној докторској дисертацији и фотокопије објављених радова од последњег избора у звање.

Б. Биографија кандидата

Др Бранислав (Драгутин) Ивановић (Краљево, 17. 11. 1970) је основне студије немачког језика и књижевности завршио 1998. године на Одсеку за германистику (данас Катедра за германистику) Филолошког факултета Универзитета у Београду са просечном оценом 9, 45 (девет и 45/100), стекавши тиме академски назив професора немачког језика и књижевности. Након краћег радног ангажмана у Трећој београдској гимназији и Филолошкој гимназији, од 2000. године је запослен у звању асистента-приправника за предмет Немачки језик на Катедри за германистику за извођење наставе при тадашњем Одељењу Филолошког факултета у Крагујевцу, а 2001. године је изабран у исто звање на Филолошком факултету у Београду. На истом Факултету је 2005. године завршио магистарске студије (смер: Наука о језику), одбравнивши магистарски рад под насловом *Фразеологизми у Лутеровом преводу Библије на ранновисоконемачки језик из 1534. године и њихова заступљеност у савременом немачком језику*, након чега је 2006. године изабран у звање асистента за предмет Историја немачког језика. У исто звање је реизабран и 2010. године, а 2013. је изабран у звање вишег лектора за предмет Немачки језик на Филолошком факултету у Београду. Исте године је након одбране докторске дисертације *Рецесивна обележја немачких фразеологизама и тенденција нивелације према савременом језичком стању* изабран у звање доцента за Немачки језик на Филолошком факултету, а 2018. године је изабран у звање ванредног професора за предмет Историја немачког језика.

У свом досадашњем раду кандидат др Бранислав Ивановић је према потребама Катедре за германистику држао различите облике наставе (предавања и вежбе) из следећих обавезних предмета: Историја немачког језика 1 и 2, Немачки језик 1 (морфологија глагола), Немачки језик 2 (морфологија именских и непроменљивих врста

речи) и Увод у германистику 1 и 2. Поред наведених, колега Ивановић је задужен и за изборни предмет Историјска фразеологија немачког језика у оквиру мастер студија.

В. Остварени резултати у последњем изборном периоду

B.1. Објављени научни радови и њихова анализа

У периоду од избора у звање ванредног професора за предмет Историја немачког језика, др Бранислав Ивановић је као (ко)аутор објавио следеће радове:

1. Srđić, S., Kostić-Tomović, J., & Ivanović, B. (2018). Frazeološki elementi u savremenim reklamnim sloganima na nemačkom jeziku. *Komunikacija i kultura online* 9, 244-261. (M23)

UDC 81`373.7: 659.123]: 811.112.2

<https://doi.org/10.18485/kkonline.2018.9.9.13>

У фокусу рада под називом *Frazeološki elementi u savremenim reklamnim sloganima na nemačkom jeziku* су, на једној страни, типологија фразеологизама, актуализованих у рекламним слоганима на немачком језику као специфичној врсти текста, а на другој изразито сложени процеси фразеолошких варијација или модификација, али и сагледавање модификованих фразеологизама из перспективе примењене транслатологије и, посредно, наставе на вишим нивоима учења немачког као страног језика. Истраживање спроведено на корпусу од 1060 рекламних слогана показује одређене закономерности и корелативне односе између фразеолошких обележја, али и подврсте фразеологизама и врсте посматраног текста. У предметном раду се уочава следеће: што је прототипично обележје идиоматизованости фразеологизма ниже или га уопште нема, то је његова могућност да се актуализује у рекламном слогану виша. Овакав тренд се, како аутори рада примећују, секундарно рефлектује и на специфичан однос између рекламног слогана и типа фразеологизма јер већу учесталост имају фразеологизми из тзв. перифернијих подгрупа, пре свега колокације, рутинске формулатије и комуникационски фразеологизми, док су лексикализоване или модификоване устале фразе, пословице, али и глобални и компонентни идиоми битно ређи. На основу анализе грађе из корпуса у раду се закључује да постоје различити типови фразеолошких модификација. Први би представљала тзв. нулта модификација и она према ауторима обухвата два подтипа. Први је инкорпорација немодификованог фразеологизма у рекламни слоган, док други подтип представља појаву да облик немодификованог фразеологизма уједно чини и интегрални облик рекламног слогана. Други тип препрезентован је модификованим фразеологизмом као делом рекламног слогана, а у раду се разликују различити процеси модификација: компонентска супституција и експанзија, али и синтаксичка редукција. Наведене процесе модификација неопходно је раздвојити од фразеодериватолошких процеса, а за успостављање дистинкција у немачкој фразеологији користи се синхронијски приступ јер су модификације засноване на хетерогеним и истоврсним језичким механизмима, док се фразеодериватолошки процеси посматрају дијахронијски и могу бити униформнији по својој природи. Трећи тип модификација је латентног карактера и подразумева

рекламне слогане засноване на препознатљивом синтаксичко-семантичком моделу, специфичном за генерисање одређених фразеологизама.

2. Костић-Томовић, Ј., & Ивановић, Б. (2019). Унутрашња редупликација у немачком језику између језичке историје и актуелних тенденција. Крстановић, А., & Аћимовић Љ. (ур.), *Компаратистичка истраживања. Зборник филолошких прилога у част проф. др Ради Станаревић*. Бања Лука: Филолошки факултет, 248-259. (M45)

УДК 811.112.2`367.625

Наведени рад обрађује феномен редупликације од индоевропског до савременог немачког језика, али и дијахрониско померање улоге овог феномена у историји немачког језика: губљење из система јаке глаголске флексије, где је са апофонијом, а често и са граматичком алтернацијом консонаната, фунгирала као маркер граматичке категорије темпуса, и њена секундарна функционализација у систему творбе речи у свим историјским епохама немачког језика. У раду се износе дистинктивни критеријуми за разликовање редупликације у односу на слагање. Реч је о површински и формално двама најсрднијим творбеним моделима, а дистинкције се у раду своде на следеће: код редупликације није могућа актуализација интерфиксa, док код слагања јесте, непосредне конституенте код редупликације нису морфеме или лексеме, већ јединице испод нивоа морфеме, често називане и субморфемама. Захваљујући наведеном, аутори долазе до закључка да се између непосредних конституената код лексичке редупликације, а за разлику од слагања, не може установити ни семантички однос међу њима јер се не могу свести ни на координативне, али ни на субординативне релације. Поред овога, речи настале на основу ова два различита модела разликују се и у погледу акцента, при чему се код редупликације уочава двоструки и самостални акродинамички акценат код обе конституенте. Иако је код редупликације у данашњем немачком језику реч о слабије заступљеној појави у системском смислу, у раду се издвајају и њени различити подтипови у творби речи у ужем смислу, али и у фразеологији. Код творбе у ужем смислу се могу разликовати једноставна, римована, алтерацијска и псевдоапофонијска редупликација, а као додатни подтипови и трипликација и префиксна редупликација, при чему се код префиксне редупликације не оперише субморфемама. Фразеолошка редупликација се у раду јасно издваја од оне у ужем, односно дериватолошком смислу, јер се према ауторима мора посматрати на вишем језичком нивоу и не искључиво унутар једне лексеме пошто је код ње реч о редупликацији различитих компонената у одређеним типовима фразеологизама, које се одликују својом хомоморфношћу и позиционом стабилношћу. У раду се по питању фразеолошке редупликације установљава и повезаност са константношћу синтаксичког и семантичког модела за генерисање фразеологизама.

3. Ивановић, Б. (2021). Узроци перзистенције опсолетних генитива у немачкој фразеологији. *Анали Филолошког факултета* 33(1), 101-112. (M51)

811.112.2`373.7

[https://doi.org/10.18485/analiff.2021.33.1.6.](https://doi.org/10.18485/analiff.2021.33.1.6)

Ово истраживање полази од премисе да се фосилизовани елементи у формалној структури фразеологизама, и то на свим језичким нивоима (морфолошком, синтаксичком, компонентском, али и фонетском), своде на обележје изражене дијахронијске стабилности јединица фразеолексикона, при чему за дијахронијску стабилност постоје и релевантни фактори. У раду се на примерима данас *de facto* изумрлих генитива у немачком језику у ванфразеолошком пољу (генитив у функцији субјекта са партитивном семантичком компонентом, адвербални *genetivus possessivus* и адноминални *genetivus superlativus*) редефинише традиционално схватање стабилности као фразеолошког обележја и наводе даљи могући узроци за резистентност фосилизоване синтаксе именичких компонената. Један од главних узрока на основу овог истраживања треба видети у немоделираности фразеолошке супкласе јер управо могућа синтаксичка хетерогеност може бити разлог за „замрзнутост“ синтаксичких форми код појединих фразеологизама. Посебан узрок опстајања реликтне синтаксе се може видети и у сложеним процесима секундарне фразеологизације. Додатно, при разматрању наведене теме се у раду не занемарује ни питање у којој мери су обележја синтаксе класичних језика имала утицај на фосилизацију фразеологизма, при чему треба истаћи да се овај узрок може ограничити само на оне фразеологизме у данашњем немачком језику, за које постоји потврда да су претходно посведочени на неком од класичних језика. У корелацији са наведеним узроком је и могуће библијско порекло фразеологизма, као и језичке специфичности ове врсте текста, које се код одређених фразеологизама могу сматрати одговорним за данашње присуство фосилизованих елемената на свим нивоима фразеологизма. На овај начин се у истраживању обележју дијахронијске стабилности, схваћене као општи тренд споријег динамизма фразеолексикона уопште, супротстављају и објашњавају додатни различити фактори који се у системском смислу сматрају релевантним за данашње петрификоване елементе.

4. Ивановић, Б. (2021). Formalna obelежја komparativnih fazeologizama u sredњevisokonemachkom jeziku. *Filolog XII*(23), 363-379. (M51)

УДК 821.112.2`276.6

DOI 10.2168/fil2123363i

Рад под називом *Formalna obelежја komparativnih fazeologizama u sredњevisokonemachkom jeziku* припада области историјске фразеологије, данас још увек врло запостављене перспективе у проучавању немачког фразеолексикона и у матичној германистици. Овај рад има неколико постављених циљева, а један од њих је утврђивање формалних обележја једне фразеолошке супкласе у периоду 1050-1350. године с обзиром на дифузни међуоднос различитих фразеолошких супкласа у језичкој прошлости. Ово је од значаја не само за ову подгрупу фразеологизама, већ и за

фразеолексикон у целини јер утврђена диференцијална обележја једне подгрупе фразеологизама у старијем језичком периоду представљају темељ за праћење даљих формалних промена у каснијим језичким епохама. На овај начин се могу претпоставити и шире динамички процеси немачког фразеолексикона. Из анализе корпуса од 100 фразеологизама проистиче да компаративни фразеологизми у периоду од 1050. до 1350. године представљају најчешће бицентричне и компонентски нестабилне структуре без могућности редупликације поредбене партикуле. Иако се у периоду средњевисоконемачког у слободним синтагмама ван фразеологије јавља читав низ нових поредбених партикула, компаративни фразеологизми испитиване епохе се одликују тиме да се у њима јављају оне наслеђене из старовисоконемачког језика, што представља конзервативно језичко стање. Старије језичко стање такође се рефлектује и у нестабилном редоследу чланова код ових структура, што их разликује од данашњих компаративних фразеологизама. Иновације у структури код испитиваних јединица фразеолексикона у овом периоду уочавају се код именичке компоненте и у раду се одређују као веома изражена позициона везаност детерминатива и атрибутивно употребљеног придева за лево поље номиналне фразе. У методолошком погледу у раду су интегрисани синхронијски и дијахронијски приступ уз доследно примењене поступате депенденцијалног синтаксичког модела код посматраних структурних обележја, што представља основ за истраживање обележја осталих фразеолошких подгрупа у изумрлим језичким периодима, а значај установљених диференцијалних обележја у овом раду више је него јасан путоказ за лакшу идентификацију компаративних фразеологизама у текстовима из средњевисоконемачке епохе.

5. Ivanović, B. (2021). Preponirani genitivski atributi u frazeologiji nemačkog jezika.
Komunikacija i kultura online 12, 97-109. (M23)

UDC 811.112.2`366.543

<https://doi.org/10.18485/kkonline.2021.12.12.6>

Истраживање одступања у редоследу компонената у оквиру фразеологизма, која се разликују од редоседа именичких атрибута унутар номиналне фразе у синтаксичком погледу, а представљају остатак некадашње позиционе нестабилности атрибута у савременом немачком језику, окосница је наведеног рада. У раду се дефинише дијахронијска стабилизација именичког генитивског атрибута у десном пољу номиналне фразе и њихова слаба заступљеност у левом пољу у данашњем фразеолексикону, из чега аутор изводи компетентан закључак да су позициона преструктурисања именичких генитивских атрибута у фразеологији у основи пратила њихово уопштено позиционо фиксирање према свеукупним синтаксичким правилима специфичним за развој немачког језика, као и да у овом погледу фразеолексикон не показује позиционе дивергенције у односу на слободне синтагматске низове. Препонирани генитивски атрибути се у раду сагледавају из перспективе специфичности одређених фразеолошких подгрупа и констатује се да у овом погледу постоје одређене рестрикције. Оне се у истраживању доводе у везу са уочљивом синтаксичком моделираношћу и синтаксичком униформношћу. Насупрот томе, у раду се показује да код подгрупа без наведених обележја преноминални генитивски атрибути не показују серијски, већ дифузни карактер. Поред наведеног, аутор се у овом тексту бави и резистентношћу ове врсте

атрибута, специфичностима именичке компоненте која се може наћи у описаној синтаксичкој функцији (интерна/екстерна и варијабилна), а истиче и могућу појаву удавања преноминалних атрибута унутар фразеологизма. У тексту се експлицира да су за ову појаву одговорне формалне специфичности фразеолошке подгрупе код које се јављају генитивски атрибути. Аутор при томе у виду има пре свега пословице и њихове фонетске и остале синтаксичке особености. Рад припада историјској фразеосинтакси, а феномен се сагледава из перспективе депенденцијалног приступа кроз ширу призму уланчаности реликтних фразеолошких обележја.

6. Ивановић, Б. (2021). Компаративни фразеологизми са полиптозом у средњевисоконемачком језику. *Анали Филолошког факултета* 33(2), 13-27. (M51)

811.112.2`373.7

<http://doi.org/10.18485/analiff.2021.33.2.1>

Циљ рада *Компаративни фразеологизми са полиптозом у средњевисоконемачком језику* је да се опишу структурне специфичности средњевисоконемачких компаративних фразеологизама, који показују ретко обележје полиптозе, чиме се успостављају дистинкције у односу на прототипичне компаративне фразеологизме из исте језичке епохе. Полиптоза се као релативно ретко обележје средњовековних, али и данашњих немачких фразеологизама, дефинише из лингвистичке перспективе, а то значи да је у средишту приступ тзв. хабитуалној, а не поетској и стилски маркираној полиптози. На основу назначеног раздавања, у даљем току рада се полиптоза сагледава из морфолошке и морфосинтаксичке перспективе. На основу врста речи, које учествују у формирању овог феномена, издвајају се именичка, прилевска, глаголска, прилошка, али и детерминативска полиптоза, а с обзиром на број варијантних категоријалних обележја аутор разликује два подтипа: уникатегоријалну и мултикатегоријалну. Специфична обележја полиптозе код компаративних фразеологизама у средњевисоконемачком језику, како се истиче у раду, су та да се код њих у позиционом смислу не уочава адјацентни, већ тзв. дистантни тип полиптозе, и то онај уникатегоријалног типа с обзиром на искључиву варијантност категорије степена, проузроковану синтаксичком унисонишћу компаративних фразеологизама са овом ретком појавом (прилевске и прилошке фразе). Додатно обележје је то да се код ових фразеологизама уз регуларну транспарентну полиптозу у нешто вишем степену може јавити и затамњена полиптоза с обзиром на чешћи суплетивизам у језичкој прошлости, али и то да је реч искључиво о инверзном типу полиптозе. Компаративни фразеологизми са полиптозом се од прототипичних у средњевисоконемачком периоду издвајају на основу апсолутне позиционе и компонентске стабилности, израженије синтаксичко-семантичке моделираности, много једноставније синтаксичке структуре, али и на основу псеудохомоморфности компонената, што за аутора представља аргумент да подгрупу компаративних фразеологизама са полиптозом посматра као дифузан подскуп с обзиром на то да су оваква обележја примарне фразеологизације инхерентна моделираним, а не компаративним фразеологизмима.

7. Ivanović, B. (2022). Prilog i priloška fraza u srednjeviskonemачком језику iz perspektive dependencijalne gramatike. *Анали Филолошког факултета* 34(1), 45-57. (M51)

811.112.2`367.624

<https://doi.org/10.18485/analiff.2022.34.1.3>

Рад под овим насловом представља примену постулата депенденцијалне граматике у истраживању прилога као посебне врсте речи, али и структуре и синтаксичких функција прилошке фазе у средњевисоконемачком периоду. Два момента су код овог истраживања од значаја: редефинисање прилога као посебне врсте речи с обзиром на то да традиционални морфолошки, семантички, али и историјски приступ не омогућавају увек јасно разликовање прилога на једној од придева, предлога и јунктора на другој страни. Увођењем депенденцијалног приступа прилог се у средишњој епохи у развоју немачког језика може много јасније разликовати од предлога и јунктора. На основу овог приступа прилог се сматра реченичним сегментом, који се, за разлику од предлога и јунктора, може јавити у предњем реченичном пољу. Предлог се од прилога додатно разликује по обележју развијене падежне валентности, чиме се из функционалне перспективе сматра нуклеусом предложне фразе, уколико је везан уз именицу, док се прилог сматра њеним неконгруентним и позиционо увек постпозионираним атрибутом. У тексту рада се износи и констатација да је учесталија појава хомонимије између прилога, предлога и јунктора резултат чињенице да се прилог у наведеној епохи формално веома често разликује од прилога у данашњем немачком језику, што се у истраживању експлицитно и наводи. Главна обележја ове врсте речи у назначеном периоду су: изражена флуктуација канонског облика као резултат фонетских процеса карактеристичних за средњевисоконемачки језик, али и квантитативно смањење суплетивних основа у поређењу са старовисоконемачким језиком. Флуктуација облика прилога, али и специфичан ред речи у поређењу са савременим језиком додатно отежавају идентификацију ове врсте речи у текстуалном корпусу. Као нуклеус, прилог уз себе може да везује различите атрибуте, при чему се констатује да су сви у функцији допуне. И поред различитих допуна, на основу анализираних примера у раду се утврђује да је прилошка фраза у средњевисоконемачком језику готово без изузетка врло једноставне унутрашње структуре. Рад припада области историјске морфосинтаксе, а свакако треба истаћи да је ово једно од ређих истраживања структуре у средњевисоконемачком језику засновано на манхаемском моделу граматике зависности. Применом овакве перспективе у раду се индиректно указује и на универзалнији карактер депенденцијалног приступа у проучавању морфосинтаксе немачког језика.

8. Ивановић, Б. (2022). Функције и обележја релационих компонената у немачкој фразеологији. *Philologia Mediana* 13, 215-229. (M51)

УДК 811.112.2`373.7

doi.10.46630/phm.14.2022.17

У овом истраживању аутор полази од традиционалне дискрепанције између две врсте компонената, базичних елемената и тзв. релационих компонената, даје преглед

досадашњих истраживања и описаних функција базичних елемената и констатује да се релационе компоненте не само у немачкој класичној фразеолошкој школи, већ и данас посматрају као секундарне по значају. У релационе компоненте се у раду на основу морфолошког, али и семантичког критеријума убрајају субјунктори, конјунктори, предлози, детерминативи, заменице, али и један део прилога. Класичан приступ у досадашњим истраживањима заснивао се на премиси да се специфичне и врло разнородне интерне и екстерне компонентске функције могу приписати само базичним елементима који као компоненте потичу од аутосемантичних врста речи (именице, придеви, глаголи, одређени прилози). Из анализе примера у предметном раду аутор недвосмислено закључује да је дискрепанција између ова два скупа компонената, осим по питању њихове морфологије и синтаксичких функција унутар фразеологизма, много мања, а да су сличности, односно заједничке фразеолошке функције много веће. Из елаборирања примера проистиче да релационе компоненте, исто као и базични елементи, међусобно могу да комутирају, творећи на тај начин хетеронимијске или антонимијске фразеолошке парове. Неке од ових компонената, нпр. субјунктор, се могу сврстати и у посебна средства фразеодериватологије јер имају врло јасну синтаксичку и семантичку улогу у претворби примарног облика пословице, чиме је омогућено настајање нових паремиолошких структура (вероватно у ограниченом смислу). Аутор у раду констатује да су релационе компоненте много чешће синтаксички нуклеуси целог фразеологизма него што се то тврди у класичној немачкој фразеологији, традиционално познатој по својој изолованости од синтаксичких токова, а могу се јавити и као семантичка детерминанта фразеологизма, односно компонента под којом ће се фразеологизам лематизовати у речнику, а које се у тексту истраживања деле на два типа: примарне и секундарне. За релационе компоненте је могуће, додуше вероватно веома ретко, да имају и функцију базичне фразеолошке компоненте, а из истраживања проистиче да са базичним елементима могу да деле и обележје морфолошке блокираности и уникатности као историјски условљених феномена. Уочавање функционалног паралелизма, уз јасне назнаке о квантитативној неједнакости у корист базичних елемената, представља нов приступ у анализи компонентског састава фразеологизама у немачком језику.

9. Ивановић, Б. (2022). Фразеолошки везане релационе компоненте у савременом немачком језику. *Српски језик. Студије српске и словенске* 27(1), 245-259. (M24)
811.112.2^373.7

<https://doi.org/10.18485/sj2022.27.1.13>

Фразеолошки везане компоненте, често у литератури преуско називане и уникатним компонентама, фактички представљају научни програм за себе у оквиру дијахронијске, али и синхронијске фразеологије немачког језика. У досадашњим истраживањима се у погледу овог питања поклањала пажња базичним елементима, дакле именицама, придевима, прилозима и глаголима, који се одликују обележјем моноколокабилности или врло ограничene поликолокабилности и које као лексеме ван фразеологизма не постоје. Релационе компоненте у контексту ове теме нису обрађиване. У раду се фразеолошки везане релационе компоненте одређују морфолошки према врсти речи којој припадају. Обележје фразеолошке везаности показују заменице, субјунктори

и конјунктори, али се фразеолошка везаност ових релационих компонената у истраживању даље дистингвира с обзиром на различиту суштинску природу у основи њихове фразеолошке везаности. Прономиналне компоненте доследно показују фосилизовану морфологију као реликт претходних епоха у историји немачког језика, на основу чега припадају морфолошки везаним, морфолошки замрзнутим, односно морфолошки блокираним компонентама као врло специфичном типу везаних, док субјунктори и конјунктори представљају компонентске некротизме са терминалним стадијумом уникатизације, чиме се сврставају у подскуп прототипичних везаних компонената без обзира на њихов дијахронијски континуитет. Овај изузетно редак феномен код релационих компонената интегративно је осветљен из перспективе историје језика, фразеолошке теорије, морфологије и етимологије.

Увидом у радове и анализом истих Комисија за припрему реферата констатује да они углавном представљају континуирано истраживање немачког фразеолексикона, најчешће из дијахронијске перспективе, при чему се осврћу и на савремено језичко стање. Интегративни приступ у анализи и сагледавању испитиваних феномена ослања се не само на историју језика, већ и на морфологију, морфосинтаксу, али и семантику, чиме се фразеологија сагледава у ширем дијахронијско-синхронијском контексту. Објављени радови написани су озбиљним и уједначеним научним стилом, у погледу терминологије се квалификују као прецизни, а често се због неустаљености термина у немачкој фразеологији у истраживањима предлажу и адекватна терминолошка решења. Закључци наведених радова су релевантни не само за фразеологију, већ веома често и за морфологију и синтаксу немачког језика јер се увидом у фразеолошке закономерности у одређеним случајевима могу боље сагледати морфолошки и синтаксички постулати ван фразеологије, али и данашњи изузети, што доприноси свеобухватном системском увиду. Чест осврт на савремено језичко стање, присутан у радовима, представља актуелан тренд у интерпретацији различитих феномена у историји немачког језика. Захваљујући радовима, али и истраживачкој опредељености колеге Ивановића за питања немачке фразеологије, ова област германистичке лингвистике је као самостална дисциплина по први пут у дугој традицији Катедре за германистику Филолошког факултета Универзитета у Београду нашла своје место и у наставном програму студија немачког језика, књижевности и културе.

B.2. Рецензентска активност

Рецензентска активност др Бранислава Ивановића од избора у звање ванредног професора обухвата једну научну монографију. Реч је о студији из области депенденцијалне синтаксе немачког језика под називом *Grundfragen der deutschen Syntax* (2021) ауторке проф. др Анете (Annette) Ђуровић у издању Филолошког факултета Универзитета у Београду. Поред овога, др Бранислав Ивановић је рецензирао и радове из области немачког језика за следеће научне часописе и тематске зборнике: *Анали Филолошког факултета, Филолог, Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду, Zbornik za jezike i književnosti Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, Komunikacija i kultura online, Philologia Mediana, Језици и културе у времену и простору и Prevodenje kao veština i kao umetnost. Zbornik u čast Branimiru Živojinoviću povodom devedesetogodišnjice rođenja.*

B.3. Менторство при изради мастер радова

У последњем изборном периоду др Бранислав Ивановић је био ментор при изради пет мастер радова из области немачког и холандског језика. У питању су: *Кинеграми у немачком и српском језику* кандидата Милоша Луке Новаковића, *Типови флексије у савременом немачком језику* кандидаткиње Јелене Цветковић, *Темпорални систем савременог немачког језика* кандидаткиње Јелене Келић, *Нелични глаголски облици: грађење и употреба* кандидаткиње Јелене Новаковић, сви одбрањени током 2018. године, и *Културноспецифична лексика у холандском језику* кандидаткиње Јане Живкић, који је одбрањен 2021. године.

Поред менторства, др Бранислав Ивановић је у последњем изборном периоду био и члан комисија за одбрану девет мастер радова из области немачког, данског и холандског језика: *Фонолошка и ортографска (не)адаптираност германизма и англицизма у савременом данском језику* колеге Марка Петрића, *Систем реченичних допуна у немачком и српском језику* кандидаткиње Тање Стојановић, *Komplexe Vergangenheitstempora der Verben* stehn, liegen und sitzen кандидаткиње Милице Гатаревић, *Klassifizierung des neuen Wortschatzes rund um die Coronapandemie nach Sachgruppen* Кристине Илић, *Das sozialistische System in den ersten Jahren der DDR und der SFRJ* колегинице Теодоре Сефановић, *Фразеологизми у немачким и српским штампаним медијима* кандидаткиње Ане Димитријевић, *Германизми у тимочком говору* Катарине Минић (сви одбрањени током 2021. године), *Предлог као врста речи у немачком и српском језику* Јелене Петровић и *Квалитативна анализа низоземских вокала код матерњих говорника српског језика* колегинице Марије Ваџић (оба одбрањена током 2022. године).

B.4. Менторства и чланства у комисијама у оквиру докторских студија

Др Бранислав Ивановић је од избора у звање ванредног професора активно учествовао и на пољу докторских студија. Био је председник Комисије за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације *Седам смртних грехова у немачкој и српској фразеологији: контрастивна и концептуална анализа* колегинице Мирјане Зарифовић-Грковић, одбрањене 6. 7. 2021. године на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду. Ментор је за израду докторске дисертације из области морфологије савременог немачког језика под називом *Флуктуација плуралских облика код именица у савременом немачком језику: узроци и систем алтернација* (тема докторске дисертације је одобрена Решењем Већа друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду бр. 61206-2065/2-21, а израда је у току). Колега Ивановић био је и председник три Комисије за оцену научне заснованости теме за израду докторске дисертације, при чему су две одобрене на Универзитету у Новом Саду, а једна у Београду. Реч је о следећим темама: 1. *Zu frequenten Phraseologismen in DaF-Lehrwerken mit Hinblick auf einen Vorschlag zum phraseologischen Minimum im DaF-Unterricht – eine korpusbasierte Untersuchung* (Универзитет у Новом Саду – Филозофски факултет, ментор: др Гордана Ристић, доцент), 2. *Konzeptuelle Dichotomie in metaphorischen Phraseologismen* (Универзитет у Новом Саду – Филозофски факултет, ментор: др Гордана Ристић, доцент) и 3. *Контрастивна анализа деагентивних конструкција у немачкој и српској дневној штампи* (Универзитет у Београду – Филолошки факултет, ментор: др Јелена

Костић-Томовић, редовни професор). Додатно, др Бранислав Ивановић је био и члан једне Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације *Језичка анксиозност приликом говорне продукције немачког језика и пратећи невербални сигнали* (Универзитет у Београду – Филолошки факултет, ментор: др Наталија Панић-Церовски, ванредни професор).

B.5. Учешће на научним скуповима

У последњем изборном периоду др Бранислав Ивановић је са рефератима учествовао на међународном научном скупу под називом „*Sprach-, Erzähl- und Translationsproblematik in Peter Handkes literarischem Opus*“, одржаном на Филолошком факултету Универзитета у Бањалуци 24. и 25. 5. 2021. године, као и на међународном научном скупу под називом „*Belgrade Linguistics Days*“, одржаном на Филолошком факултету у Београду 3. и 4. 12. 2021. године.

B.6. Оцена педагошког рада добијена у студентским анкетама

На основу података добијених од Студентске службе Филолошког факултета у Београду, а у вези са студентским анкетама поводом оцене педагошког рада др Бранислава Ивановића, Комисија констатује да је просечна оцена по обавезним предметима које колега Ивановић предаје следећа: Немачки језик 1 (морфологија глагола): 4,30 (четири и 30/100), Немачки језик 2 (морфологија именских и непроменљивих врста речи): 4,65 (четири и 65/100), Историја немачког језика 1: 4,85 (четири и 85/100), Историја немачког језика 2: 4,78 (четири и 78/100). За изборни предмет Историјска фразеологија немачког језика на мастер студијама оцењен је максималном оценом, на шта су свакако утицали изборност предмета, али и могућност рада са мањим бројем студената.

B.7. Чланство у комисијама за избор и реизбор наставника и сарадника

Као председник или члан, колега Бранислав Ивановић је од свог последњег избора у звање ванредног професора учествовао у 17 комисија за припремање реферата за избор у сва универзитетска звања закључно са звањем ванредног професора за уже научне области Германистика, Скандинавистика и Недерландистика на Филолошком факултету Универзитета у Београду, Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду, Филозофском факултету Универзитета у Нишу и Филолошком факултету Универзитета у Бањалуци.

B.8. Чланство у факултетским и ванфакултетским стручним телима

Наставно-научно веће Филолошког факултета у Београду изабрало је др Бранислава Ивановића за члана Комисије за уџбенике, а осим наведеног, колега Ивановић је један од рецензената за област друштвено-хуманистичких наука Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању

Републике Србије (НАТ), чиме активно учествује и у широј универзитетској заједници. Осим тога, као инострани рецензент је за потребе акредитације студијских програма Немачког језика и књижевности био ангажован од стране Агенције за високо образовање Републике Српске (АВОРС). Члан је Уређивачког одбора часописа *Komunikacija i kultura online*, а по потреби је и председник испитних комисија за полагање испита за добијање лиценце за наставнике немачког језика, које именује Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Пошто је размотрила конкурну документацију, Комисија за припрему реферата доноси следеће закључке:

1. На расписани конкурс у листу „Послови“ бр. 994-995 од 6. 7. 2022. године за избор у звање и на радно место једног ванредног професора за ужу научну област Германистика, предмет Историја немачког језика, пријавио се **један кандидат**: др Бранислав Ивановић, ванредни професор за ужу научну област Германистика, предмет Историја немачког језика на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

2. Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 192/16, 195/16, 199/17, 203/18 и 223/21) за поновни избор у звање ванредног професора за поље друштвено-хуманистичких наука предвиђени су специфични обавезни услови, које је кандидат испунио. Доказ за испуњен општи услов за поновни избор у звање ванредног професора (испуњен услов за избор у звање доцента) је Решење Већа друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду бр. 61202/3330/2-13. Поред општег условия, за поновни избор у звање ванредног професора за поље друштвено-хуманистичких наука наведеним Правилником су предвиђени и специфични услови: 1. искуство у педагошком раду са студентима: кандидат др Бранислав Ивановић има укупно 22,5 године педагошког и наставног искуства на високошколском нивоу. 2. Позитивна оцена педагошког рада добијена у студенчким анкетама: кандидат др Бранислав Ивановић је позитивно оцењен у свим студенчким анкетама током последњег изборног периода. Оцене за поједине предмете, за које је задужен у настави на Катедри за германистику, крећу се у распону од 4,30 до 4,85, а за изборни предмет на мастер студијама она је максимална. 3. Објављен један рад из категорије М20 или четири рада из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. Како из Извештаја Комисије за припрему реферата проистиче, а на основу приложене конкурсне документације кандидата на конкурсу, др Бранислав Ивановић је објавио три (3) рада из категорије М20 и пет (5) радова из категорије М51. 4. Објављен један рад из категорије М31 или М33 и један рад из категорије М61 или М63. И овај услов кандидат др Бранислав Ивановић је задовољио, и то на основу члана 9. Правилника о минималним условима за звања наставника на

Универзитету у Београду с обзиром на чињеницу да сви објављени радови кандидата носе већи број М бодова од захтеваних, а како је уређено Правилником о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача („Сл. гласник РС, бр. 24/2016 и 21/2017“).

На основу изнетог, Комисија за припремање реферата једногласно и са задовољством предлаже Изборном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да усвоји овај Извештај и да у звање и на радно место ванредног професора за ужу научну област Германистика, предмет Историја немачког језика, **изабере др Бранислава Ивановића, досадашњег ванредног професора за ужу научну област Германистика, предмет Историја немачког језика на Катедри за германистику Филолошког факултета Универзитета у Београду.**

Београд, 1. 8. 2022. године

КОМИСИЈА:

др Смиља Срдић
редовни професор
Филолошки факултет
Универзитет у Београду

др Анете Ђуровић
редовни професор
Филолошки факултет
Универзитет у Београду

др Емилија Бојковска
редовни професор
Филолошки Факултет
„Блаже Конески“
Универзитет у Скопљу